SEISMOGRAFUL OPINIEI IUBITORILOR FOTBALULUI INDICĂ ÎN CONCLUZII

La început doar cîteva; apoi zeci, apoi sute și sute de corespondențe... Unele scrise în grabă, pe nerăsuflate, parcă de teama de a nu pierde nici una din ideile pe care omul și le-a propus; altele, caligrafiate cu migală, „pe probleme", trădînd meticulozitatea și spiritul analitic au autorului... Un șuvoi, neîntrerupt nici la această oră, de epistole al căror conținut se înscrie în sfera atît de discutată în ultima vreme a fotbalului nostru de performanță. Pe plicuri, ștampilele poștei poartă numele a zeci și zeci de comune, orășele și orașe de pe întreg cuprinsul țării. Muncitori de toate categoriile, ingineri, oameni de artă și litere, profesori, activiști de stat și obștești, medici, elevi, studenți, pensionari, sportivi activi sau nu, au așternut pe hîrtie, unii adresîndu-se poate pentru prima dată unui organ de presă, părerile lor sincere, gîndurile lor cele mai bune, dorința lor de a sluji cu un sfat dat la vreme, eforturile acelora ce au răspunderea însănătoșirii fotbalului.

Convergența și divergența soluțiilor conținute în toate corespondențele primite în ultimele 6 săptămîni la redacție, au dat acestui „dialog la distanță" un caracter de adevărată dezbatere publică în care, credem, nici un aspect din fotbalul nostru, nu a fost lăsat la o parte.

Redacția a rezervat în ultimele apariții ale revistei cîte o pagină acestei dezbateri. Cum era și firesc, însă, numărul mare de scrisori a făcut ca o cantitate apreciabilă din propunerile și sugestiile venite din partea iubitorilor fotbalului să nu poată vedea lumina tiparului. De aceea, am considerat util de a opera în acest număr al revistei o sinteză a celor mai importante soluții exprimate de cititori, fie că ele au fost reflectate sau nu în paginile noastre anterioare.

RELAȚIA CLUB — ANTRENOR — JUCĂTOR

Aproape că nu a existat scrisoare în care autorul să nu fi abordat dintr-un unghi oarecare această tricomponentă principală a activității fotbalistice de performanță. Așa cum se exprima unul dintre corespondenții noștri, ea sintetizează cele mai diverse aspecte reflectate de-a lungul perioadei din urmă în evoluția fotbalului românesc. Și dacă, în unanimitate, cititorii sînt de părere că neajunsurile semnalate la cluburi, în munca antrenorilor, în pregătirea jucătorilor sînt **efecte ale unor stări de fapt generate și permanentizate de lipsa unei organizări judicioase, de incompetență, goană după rezultate facile și imediate, de inexistența muncii de perspectivă, de slaba activitate educativă, de lipsa unui control riguros pe toate eșaloanele** etc., etc., în schimb soluțiile sugerate diferă de la scrisoare la scrisoare, sau de la un grup la altul de cititori.

Un punct de vedere aproape comun îl constituie problema clubului. Toți cei ce s-au referit la această chestiune au subliniat NECESITATEA REORGANIZĂRII CLUBURILOR NOASTRE DE FOTBAL DUPĂ MODELUL CELOR MARI DIN STRĂINĂTATE, care să funcționeze după un statut propriu, ca o întreprindere de sine stătătoare. Se propune ca asemenea cluburi să se bucure de deplină libertate, pe baze legale bineînțeles, în asigurarea programului lor de venituri și cheltuieli, să dispună de o bază materială corespunzătoare (îndeosebi terenuri și echipament), să posede un mare număr de membri cotizanți ca sursă principală de sporire a posibilităților materiale, să li se acorde dreptul de a trata direct, la libera alegere, contacte bilaterale cu formații de club de peste hotare. Mulți cititori și-au exprimat dorința ca cluburile noastre să posede, în sfîrșit, **culorile lor distincte, insignele, imnul și steagul lor,** care să le creeze o personalitate proprie în țară și dincolo de hotarele ei.

CU PRIVIRE LA ANTRENORI, mulți cititori au opinat pentru O ACȚIUNE DE REEXAMINARE URGENTĂ A POSIBILITĂȚILOR ACESTORA ȘI REPARTIZAREA LOR LA ECHIPE ÎN FUNCȚIUNE DE VALOAREA DEMONSTRATĂ. Alții, dimpotrivă, sînt de părere că, în marea lor majoritate, antrenorii de categoriile A, B, C sînt oameni inimoși, corespunzători cerințelor de azi ale fotbalului, plini de inițiativă, dar mereu împiedicați să-și valorifice intențiile și talentul din pricina opticii greșite a unor **conduceri de cluburi și asociații care, pe de o parte, pun mai presus de toate rezultatul imediat, iar pe de altă parte, dau cîștig de cauză jucătorului, ori de cîte ori acesta se află în conflict cu antrenorul.** Pe o asemenea bază, grupul acesta de corespondenți semnalează ca o primă măsură importantă **asigurarea unui climat sănătos și sigur activității antrenorilor,** STABILITATE **deplină acestora, judecata valorii muncii lor urmînd să se facă după o perioadă mai lungă de timp** și în funcție de rezultatele echipei.

În cadrul acestui capitol nu au fost uitați nici antrenorii federali, părerea unanimă fiind că asemenea oameni, îndeobște recunoscuți ca buni tehnicieni, se dezlipesc greu de birouri, ocupîndu-se mai mult de referate decît de partea practică de îndrumare a echipelor la fața locului.

DREPTURI, DAR ȘI ÎNDATORIRI

În dezbaterea relației club-antrenor-jucător, acesta din urmă a ocupat poate cel mai însemnat și mai viu discutat loc. Recunoscut în unanimitate drept actorul principal al spectacolului fotbalistic, **jucătorul, ca sportiv și ca individ, a stîrnit cele mai aprinse discuții, cele mai diverse și mai contradictorii opinii.** Cu toate acestea, dacă ar fi să reducem la cea mai simplă esență toate soluțiile exprimate, ar trebui atunci precizat că se simte NECESITATEA ANALIZEI TEMEINICE A DREPTURILOR ȘI ÎNDATORIRILOR JUCĂTORULUI DE FOTBAL. Mulți cititori au sesizat faptul că **în nici un domeniu de activitate, de orice natură ar fi el, nu se pot realiza lucruri foarte bune fără ca factorul-om să nu fie un minuitor perfect al meșteșugului respectiv, fără ca acestuia să nu i se creeze un climat favorabil pentru a-și însuși cît mai bine tainele profesiei sale.** Fotbalul de performanță — argumentează dînșii — nu mai e în ziua de azi un modest joc „de-a mingea", ci un fenomen de ordin social, o creație artistică a mii și zeci de mii de oameni, exprimată pe gazon prin talentul și virtuozitatea jucătorilor, de aceea e necesar ca acestora să li se fixeze precis poziția în societate, cu drepturi și datorii bine delimitate. În acest sens, soluția cea mai frecventă în scrisori apare **sub forma încheierii contractelor între cluburi și jucători** pe durată de cîțiva ani, ea fiind socotită și ca o măsură eficientă în privința înlăturării practicii de concentrare sezonieră excesivă a fotbaliștilor valoroși la unele cluburi în dauna altora. De altfel, **multe corespondențe atacă frontal această mult discutată problemă a transferurilor, obiectînd asupra inegalității în drepturi a cluburilor, fenomen care răpește posibilitatea unor antrenori de a folosi elementele proprii, crescute cu răbdare, devotament, de-a lungul unor ani întregi de muncă migăloasă și plină de speranțe,** atunci cînd acestea au ajuns la vîrsta studenției sau a satisfacerii serviciului militar.

Alți autori ai scrisorilor trimise redacției opinează pentru **menținerea încadrării fotbaliștilor de orice categorie în procesul muncii productive,** aducînd ca argument **faptul** că mari sportivi ai țării, ca rugbiști, handbaliști, canotori, voleibaliști etc. dețin poziții sociale bine determinate, deosebite de latura activității lor sportive pe care o practică în timpul din afara orelor de producție. Adevărata călire a caracterului sportivului, adevărata educație în spiritul dragostei pentru club și culorile țării — susține acest grup de cititori — se formează în procesul viabil al muncii, în efortul depus alături de acela al colectivului din care face parte. De ce fotbalistul să constituie o excepție? — se întreabă dînșii.

Referindu-se tot la jucători, corespondenții noștri, fără excepție, relevă **aportul hotărîtor al intensificării** PROCESULUI EDUCATIV la care trebuie supuși acestia. Sînt citate căi și mijloace **prin care se pot asigura atribute pozitive caracterului și comportării fotbaliștilor,** manifestate în joc și societate, începînd de la micile atenții stimulatorii ținînd de competența cluburilor, federației, presei și terminînd cu severe măsuri de ordin disciplinar. În contextul acestui capitol, activitatea comisiei de disciplină de pe lîngă F.R.F. și a subcomisiilor similare regionale, sînt caracterizate ca nesatisfăcătoare, ele făcîndu-se remarcate printr-o exagerată clemență față de recalcitranți. De aceea **se propune renunțarea definitivă la așa-numita „lege Béranger"** și trecerea la un regim de sancționare exemplară a celor certați cu etica sportivă. În sfîrșit, cu toții sîntem de acord că de mediocritatea în care s-au zbătut fotbaliștii noștri se fac vinovați în primul rînd ei înșiși. În multe corespondențe aceștia sînt criticați pentru lenevie, lipsă de pasiune, viață dezordonată, existență fără pretenții de autodepășire, într-un cuvînt pentru o inertie condamnabilă de care dau uneori dovadă.

SISTEMUL COMPETIȚIONAL

Sintetic, aici părerile s-au grupat în două: **unele au opinat pentru** LĂRGIREA ACTIVITĂȚII COMPETIȚIONALE **de performanță, altele, dimpotrivă, pentru** RESTRÎNGEREA EI. Variantele sînt destul de numeroase: în prima grupă se situează propunerile pentru 16 și 18 echipe de A, cîte 16 și 18 în două serii de B, cîte 14, 16 și 18 formații în patru serii de C; în cea de-a doua grupă se cer 16 echipe de A, 18—22 într-o sigură serie de B și desființarea categoriei C. Cele mai puține scrisori opinează pentru „statu-quo", argumentîndu-se că nu e nici un motiv să se schimbe sistemul competițional. În unanimitate, însă, iubitorii fotbalului, și ne asociem și noi la o asemenea doleanță, cer ca **hotărîrea în această privință să fie luată și comunicată cît mai devreme.** Unii corespondenți au propus lărgirea activității fotbalistice de performanță începînd din anul viitor, adăugînd și necesitatea înființării unui **campionat al tineretului** cuprins între 18—23 de ani, știut fiind că foarte mulți dintre juniorii noștri, după vîrsta de 18 ani nu dispun de o competiție oficială, serioasă, care să le dea putința menținerii în activitate și afirmării. Această problemă remarcată de corespondenții noștri ca foarte importantă mai poate fi soluționată avîndu-se în vedere și propunerile ca în categoria C, imaginată ca o viitoare răsadniță a fotbalului nostru, în care să fie cultivate valori autentice, să activeze cu rare excepții numai fotbaliști care nu au împlinit vîrsta de 23 de ani.

SCHIMBUL DE MÎINE

O mare atenție a fost acordată în scrisori micilor fotbaliști, copii și juniori, iubitorii fotbalului dovedind în acest fel o reală grijă pentru ceea ce trebuie făcut în privința schimbului de mîine al acestui sport. Se sugerează **crearea centrelor de copii nu numai în orașele mari, ci și în comune,** așa cum au fost inițiate în unele sate din regiunea București; **să se înființeze un campionat național al centrelor de copii; stimularea micilor fotbaliști să se facă mai accentuat, precum și a antrenorilor care dovedesc dragoste față de aceștia; fotbalul în școlile generale, în licee, în școlile profesionale să fie ridicat la rangul de activitate oficială,** trecut în programa analitică și să constituie o obligație de onoare a profesorilor și directorilor; **copiii din ciclul elementar să fie lăsați să intre gratuit la toate meciurile de categoriile A, B, C; campionatul național al juniorilor să capete o altă înfățișare,** mai realistă, bucurîndu-se de cea mai mare atenție din partea federației, cluburilor și presei. (În acest sens, cele mai multe propuneri se referă la organizarea sistemului de desfășurare a campionatului pe categoriile seniorilor, urmînd ca fruntașele de aici, la care să se adauge și campioanele de regiuni, să participe la turneul final).

Iubitorii fotbalului socotesc că un mare rol în dezvăluirea tainelor acestui joc și atragerea spre el a copiilor, în formarea deprinderilor corecte și a înțelegerii exacte a noțiunilor fotbalului îl poate avea, în mare măsură, televiziunea. Se propune ca pe micul ecran să apară săptămînal emisiuni de 15—20 de minute, în care fotbaliști și antrenori de prestigiu să explice un anume procedeu tehnic, însoțind expunerea cu exemplificări filmate. De asemenea, presa să facă loc mai mult realităților din lumea micilor fotbaliști.

BAZA MATERIALĂ

Din nou o chestiune care constituie un punct de vedere comun în opiniile primite din partea iubitorilor fotbalului. **Plecînd de la ideea că fără un puternic fundament material fotbalul nu are cum să progreseze,** numeroase corespondențe relevă necesitatea ca **cluburile să dispună de 2—3 terenuri proprii,** dintre care unul să fie prevăzut cu instalații de iluminat, **terenurile de joc pentru copii să apară în fiecare cartier, echipamentul fotbaliștilor de performanță** (mai cu seamă mingi și bocanci) **să fie tot atît de bun și îndestulător ca al jucătorilor marilor echipe de peste hotare,** sediile cluburilor să fie prevăzute cu tot ce trebuie să conțină un asemenea lăcaș de activitate sportivă (săli de lectură, de film, de dans, de jocuri distractive, de audiții muzicale etc.), **echipele de performanță să aibă libertatea de a contracta turnee în țări cu fotbal mai puțin dezvoltat, rentabile din punct de vedere financiar, creîndu-se astfel posibilitatea materială invitării la noi a unor echipe puternice, prefențioase.**

ALTE PROPUNERI

Scrisorile trimise redacției au cuprins, evident, multe alte propuneri și sugestii menite să ajute redresarea fotbalului nostru. Departe de putința de a le cuprinde pe toate, multe asemănătoare în esență, dar prezentate sub diverse variante, vom încerca totuși să le grupăm, enunțîndu-le într-o formă cît mai apropiată de nuanța sugerată de autori. S-a propus **întărirea muncii practice cu jucătorul în teren,** aceasta fiind cea mai bună școală de formare a deprinderilor tehnice; **corpul de arbitri să fie reexaminat** și tratat cu toată exigența, iar acolo unde se constată abateri ale acestora de la menirea lor de conducători imparțiali să fie radiați fără nici o ezitare; atitudinea federației, conducerilor cluburilor și asociațiilor, antrenorilor și cronicarilor să se clădească pe **obiectivitate și sinceritate,** intransigență și operativitate în lichidarea oricărui abuz, act necinstit, indisciplină; **cît mai multe jocuri susținute de echipele noastre în țară și peste hotare cu formații de prim rang; schimburi de experiență** între cei mai prețuiți antrenori ai noștri și cei străini; **turnee peste hotare acordate nu reprezentativelor, ci echipelor de club,** acestea din urmă fiind considerate „căminul unde se educă și crește copilul"; atenție de prim ordin **campionatelor regionale,** socotite baza de masă, cea mai profundă a dezvoltării fotbalului nostru; **împrumuturi de jucători** între echipele de categorii diferite cu scopul menținerii în activitate a unora care într-o perioadă anumită nu pot fi titularizați; **forme noi stimulative pentru echipa campioană,** pentru golgeter, pentru cîștigătoarea cupei (semne distinctive pe tricou etc.); **o legătură mai strînsă și mai directă între diferitele organisme ale federației și presa de specialitate; angajarea unor antrenori străini** cu faimă, care să se ocupe de echipa națională; **forme stimulative pentru echipele cu eficacitate mare** (puncte în plus în clasament) și sancționarea prin scăderi de puncte echipelor ai căror suporteri manifestă acte grave de indisciplină etc., etc.

Între multitudinea de propuneri și sugestii, cuprinse de la prima pînă la ultima scrisoare, am găsit o trăsătură comună, generată de înțelepciunea și spiritul de bun gospodar al omului nostru, ilustrată prin invitația ca, indiferent care dintre soluțiile date și de modul cum vor fi reținute și interpretate, CU TOȚII SĂ DĂM DOVADĂ DE MULTĂ RĂBDARE ȘI ÎNȚELEGERE, DE GRIJĂ NEÎNCETATĂ ȘI MEREU TREAZĂ PENTRU BINELE FOTBALULUI ROMÂNESC.

●

Oprim aici sinteza gîndurilor, simțămintelor, opiniilor exprimate de iubitorii fotbalului, cu speranța sinceră că am reliefat tot ce au conținut ele mai esențial și mai valoros. Așa cum le-am intitulat de fiecare dată în paginile revistei, tot așa și acum vom încheia conturul imaginii de ansamblu a tuturor propunerilor și sugestiilor primite de la cititori, cu apelul de a li se acorda deplină considerație.